

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

7^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 27 Δεκεμβρίου 2024 με την εξής σύνθεση: Αλίκη Μαρκάκη, Πρόεδρος, Δημήτριος-Γεώργιος Πατσίκας, Εισηγητής και Μέλος και Καλή Χατζηγιαννάκη, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 20.11.2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1712/22.11.2024 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «ο προσφεύγων»),

ΚΑΤΑ του ..., που εδρεύει στην ..., ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «η αναθέτουσα αρχή»).

Με την εν λόγω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της με αριθμό .../... ....2024 απόφασης του διοικητή της αναθέτουσας αρχής με θέμα «... σχετικά με την αριθμ. πρωτ. του ... .../....-...-2024, που αφορά την Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1608/04-11-2024, του οικονομικού φορέα ... και αφορά το Διαγωνισμό με Α/Α ΕΣΗΔΗΣ ... για την ανάδειξη αναδόχου για “... CPV ...” για τις ανάγκες του ...» (εφεξής, «η προσβαλλόμενη»), κατά το σκέλος της οποίας εγκρίθηκε το πρακτικό Νο 4 της επιτροπής διαγωνισμού και ανακλήθηκαν οι με αριθμούς .../... ....2024 και .../... ....2024 αποφάσεις του διοικητή της αναθέτουσας αρχής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή Δημήτριο-Γεώργιο Πατσίκα.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά το Νόμο.

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε από τον προσφεύγοντα το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 863,17 ευρώ (βλ. το με αριθμό ... υπό την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).
2. Επειδή, η προσβαλλόμενη εκδόθηκε στο πλαίσιο της με αριθμό .../2024 και α/α συστήματος ΕΣΗΔΗΣ ... διακήρυξης (εφεξής, «η διακήρυξη»), με την

οποία προκηρύχθηκε από την αναθέτουσα αρχή ηλεκτρονικός, ανοικτός δημόσιος διαγωνισμός, άνω των ορίων, ανάδειξης αναδόχου ... CPV ... για τις ανάγκες του ... συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης για ένα έτος ... € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και με δικαίωμα προαίρεσης για ένα επιπλέον έτος (εφεξής, «ο διαγωνισμός»). Ως κριτήριο δε ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. Η διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 19.07.2024 με ΑΔΑΜ ... .

3. Επειδή, ο διαγωνισμός ενόψει του αντικείμενου της σύμβασης (...), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 και η ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στις ... ..2024, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 20.11.2024 από τον προσφεύγοντα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 361 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α΄ του π.δ. 39/2017, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ως άνω π.δ. Δυνάμει της προσβαλλόμενης ανακλήθηκε αφενός η με αριθμό .../... ... 2024 απόφαση του διοικητή της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Έγκριση του πρακτικού Νο 3 της επιτροπής αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης του Ηλεκτρονικού Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού (άνω των ορίων) ανάδειξης αναδόχου ... CPV: ... για τις ανάγκες του ...», με την οποία είχε εγκριθεί το ως άνω πρακτικό Νο 3, δυνάμει του οποίου είχε αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού ο προσφεύγων, αφετέρου η με αριθμό .../... ... 2024 απόφαση του διοικητή της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Έγκριση του πρακτικού Νο 1 (δικαιολογητικά-τεχνική αξιολόγηση) και του πρακτικού Νο 2 (οικονομική αξιολόγηση), της Επιτροπής Διενέργειας του Ανοικτού Διαγωνισμού άνω των ορίων για "... CPV: ..."», με την οποία είχε εγκριθεί το ως άνω πρακτικό Νο 1, δυνάμει του οποίου είχε απορριφθεί, μεταξύ άλλων, η τεχνική προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής, «...»). Συνεπώς, ο προσφεύγων ασκεί την υπό κρίση προσφυγή έχοντας έννομο συμφέρον προς

Αριθμός απόφασης: 50 / 2025

τούτο και νομίμως στρέφεται εναντίον της προσβαλλόμενης που τυγχάνει εκτελεστή διοικητική πράξη, κατά το μέρος που με αυτήν ανακλήθηκε η απόφαση με την οποία είχε ανακηρυχθεί αυτός οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού, επιδιώκοντας ευλόγως να ανατεθεί σε αυτόν η σύμβαση (ΣΤΕ ΟΛ. 1748/2016, ΣΤΕ 3932/2012, 2002/2011).

5. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή στις ... ..2024 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 39/2017. Σημειωτέον ότι εναντίον της προσφυγής και υπέρ της ισχύος της προσβαλλόμενης δεν ασκήθηκε παρέμβαση από κανέναν διαγωνιζόμενο.

6. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στις ... ..2024 κοινοποίησε εμπρόθεσμα κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' του ν. 4412/2016 τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, παράσχοντας εν μέρει συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης. Από την πλευρά του ο προσφεύγων κοινοποίησε εμπρόθεσμα κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4412/2016 στις ... ..2024 με τον ίδιο τρόπο το ομόχρονο υπόμνημά του επί των ως άνω απόψεων.

7. Επειδή, ο προσφεύγων με τον 1^ο λόγο της προσφυγής του στρέφεται εναντίον της προσβαλλόμενης, προβάλλοντας ότι αυτή τυγχάνει ακυρωτέα λόγω της έλλειψης νόμιμης, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας. Ειδικότερα, ισχυρίζεται πως ούτε στο πρακτικό Νο 4 της επιτροπής διαγωνισμού, αλλά ούτε και στην προσβαλλόμενη, παρατίθενται οι λόγοι που οδήγησαν στην ανάκληση της με αριθμό .../... ..2024 απόφασης του διοικητή της αναθέτουσας αρχής, με την οποία είχε διαγνωστεί λόγος αποκλεισμού για την ... κατ' άρθρο 68 παρ. 2 του ν. 3863/2010 και 2.2.3.4 της διακήρυξης. Τέτοιος δε λόγος, κατά την άποψη του προσφεύγοντος, δεν μπορεί να είναι απλώς η υποβολή της με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ .../04.11.2024 προδικαστικής προσφυγής που άσκησε η ... εναντίον της προαναφερθείσας απόφασης. Επίσης, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η, δυνάμει της προσβαλλόμενης, πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής προς την ... να τεκμηριώσει τα αναφερόμενα στο ΕΕΕΣ της μέτρα αυτοκάθαρσης κείται εκτός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3.1.2.1 της διακήρυξης. Από την πλευρά της η αναθέτουσα αρχή αρνείται με τις

απόψεις της τις εν λόγω αιτιάσεις κατά της προσβαλλόμενης, προσθέτοντας τη συμπληρωματική αιτιολογία ότι εκ παραδρομής δεν προχώρησε στις ενέργειες που απαιτούνται κατ' άρθρο 2.2.3.7 της διακήρυξης, ήτοι της αξιολόγησης των δηλωθέντων στο ΕΕΕΣ της ... μέτρων αυτοκάθαρσης.

8. Επειδή, όπως γίνεται παγίως δεκτό (ΣΤΕ Ολ. 706/2020), η αρχή της νομιμότητας επιβάλλει στη διοίκηση την ανάκληση κάθε παράνομης διοικητικής πράξης, ενώ η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης απαιτεί τη διατήρηση της ισχύος των ευμενών για τον καλόπιστο διοικούμενο πράξεων. Σύνθεση των αρχών αυτών συνιστούν οι γενικές αρχές ανάκλησης των διοικητικών πράξεων, σύμφωνα με τις οποίες και οι ευμενείς διοικητικές πράξεις ανακαλούνται, αν είναι παράνομες, μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους (ΣΤΕ Ολ. 2403/1997, ΣΤΕ 1931/2015, 4225/2013, 3269/2010, 1501/2008), υπό τον όρο της αιτιολόγησης της ενέργειας αυτής με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά ή στοιχεία, η ύπαρξη ή η έλλειψη των οποίων στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε συνάρτηση με το ισχύον κατά την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης νομικό καθεστώς, θεμελιώνει τη διαπιστούμενη παρανομία και, κατ' ακολουθίαν, τη συνδρομή νόμιμου λόγου ανάκλησης. Τέτοια, εξάλλου, νομική πλημμέλεια που επιτρέπει την ανάκληση συνιστά και η πλάνη περί τα πράγματα, εφόσον η διαπίστωση ορισμένης κατάστασης ή η συνδρομή ή η έλλειψη ορισμένων πραγματικών περιστατικών αποτελούσε κατά νόμο προϋπόθεση έκδοσης της ανακαλούμενης πράξης ή νόμιμο στοιχείο κρίσης για τη διαμόρφωση του περιεχομένου της. Αντίθετα, μόνη η διαφορετική εκτίμηση των αυτών πραγματικών περιστατικών δεν συνιστά, καταρχήν, νόμιμο λόγο ανάκλησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι γενικότερου δημοσίου συμφέροντος, η συνδρομή των οποίων πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς (ΣΤΕ 2412, 571/2018, 1837/2017, 1624/2012).

9. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, δυνάμει της με αριθμό .../... ... .2024 απόφασης του διοικητή της αναθέτουσας αρχής είχε εγκριθεί το πρακτικό Νο 1 (δικαιολογητικά-τεχνική αξιολόγηση) της επιτροπής διαγωνισμού, με το οποίο απορρίφθηκε, μεταξύ άλλων, η τεχνική προσφορά της ..., διότι «*σύμφωνα με το έγγραφο από το ΣΕΠΕ [ενν. το πιστοποιητικό της ... σχετικά με τις πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος εκάστου των υποψήφιων εργολάβων, κατ' άρθρο 68 παρ. 2 περ. β' του ν. 3863/2010] η*

εταιρεία ... εμφανίζει να έχει μέσα στο ... τέσσερις πράξεις επιβολής προστίμου “δύο για υψηλή και άλλες δύο για πολύ υψηλή σοβαρότητα”». Εν ολίγοις, διαπιστώθηκε ότι συντρέχει λόγος αποκλεισμού της ... κατ’ άρθρο 2.2.3.4 της διακήρυξης, που ορίζει ότι: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ιδίως εάν σε βάρος του έχουν επιβληθεί, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση με αριθ. 80016/31.08.2022 (Β’ 4629/2022), ως “υψηλής” ή “πολύ υψηλής” σοβαρότητας...». Εναντίον της εν λόγω απόφασης που ενσωματώθηκε στη με αριθμό .../... ... .2024 απόφαση του διοικητή της αναθέτουσας αρχής ασκήθηκε εμπρόθεσμα η με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ .../04.11.2024 προδικαστική προσφυγή της ..., με την οποία αυτή προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι η απόρριψη της τεχνικής προσφοράς της τυγχάνει παράνομη, διότι η αναθέτουσα αρχή παραβίασε τα άρθρα 2.2.3.7 και 2.2.3.8 της διακήρυξης, καθώς και το άρθρο 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016. Σύμφωνα με αυτούς τους κρίσιμους όρους της διακήρυξης, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (ΣΤΕ 2287, 1647, 1440/2022): «2.2.3.7. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.4... μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την

αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτώματων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής...

2.2.3.8. Η απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο, εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, καθώς και στην υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β' 5623/02.11.2022) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων... Η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει στην Επιτροπή εξέτασης επανορθωτικών μέτρων της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 το σχέδιο της απόφασής της περί της διαπίστωσης της επάρκειας ή μη των ληφθέντων από τον οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων, συνοδευόμενο από πλήρη φάκελο που περιλαμβάνει όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία... Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν έχει προσκομίσει, με δική του πρωτοβουλία, τα στοιχεία, με τα οποία αποδεικνύονται τα επικαλούμενα μέτρα αυτοκάθαρσης (... .. κ.λπ.), η αναθέτουσα αρχή, πριν από τη σύνταξη και αποστολή του σχεδίου απόφασης στην Επιτροπή, υποχρεούται να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα την προσκόμισή τους, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες... Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι τα στοιχεία που προσκόμισε ο οικονομικός φορέας δεν είναι πλήρη ή απαιτούνται διευκρινίσεις, πριν από την αποστολή του σχεδίου της απόφασής της στην Επιτροπή, καλεί τον οικονομικό φορέα για τη συμπλήρωση των σχετικών στοιχείων ή/και την παροχή διευκρινίσεων, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες...». Ακολούθως, αφού ελήφθη υπόψη η προεκτεθείσα προδικαστική προσφυγή, η αναθέτουσα αρχή στις ... .. 2024 ζήτησε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ από την ... να της χορηγήσει εντός δέκα (10) ημερών όλα τα αποδεικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς περί επάρκειας των ληφθέντων από αυτήν επανορθωτικών μέτρων, όπως αυτά περιέχονται στο ΕΕΕΣ της, ώστε να γνωστοποιηθούν στην αρμόδια Επιτροπή του άρθρο 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016, καθώς επίσης και προγενέστερες αποφάσεις της ίδιας Επιτροπής

υπέρ της επάρκειας των μέτρων αυτών. Επιπρόσθετα, στις ... ..2024 ζητήθηκε από την ... η προσκόμιση τυχόν πράξεων επάρκειας ή μη επανορθωτικών μέτρων που έχουν εκδοθεί στα πλαίσια άλλων διαγωνισμών. Από την πλευρά της η ... κατέθεσε στις ... ..2024 με τον ίδιο τρόπο τα στοιχεία που τεκμηριώνουν, κατά την άποψή της, τα μέτρα αυτοκάθαρσης που έχει συμπεριλάβει στο ΕΕΕΣ της (προσφυγές ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων κατά των .... .. κ.ά.), ενώ στις ... ..2024 –κατόπιν του νέου από ... ..2024 αιτήματος της αναθέτουσας αρχής– διευκρίνισε ότι τα εν λόγω μέτρα δεν έχουν κριθεί σε προηγούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες.

10. Επειδή, ενόψει αυτών, η επιτροπή διαγωνισμού με το πρακτικό Νο 4 εισηγήθηκε στην αναθέτουσα αρχή την ανάκληση των με αριθμούς .../... ..2024 και .../... ..2024 αποφάσεων του διοικητή αυτής, ώστε να εξεταστούν τα επανορθωτικά μέτρα από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016. Πράγματι, δυνάμει της προσβαλλόμενης εγκρίθηκε το ως άνω πρακτικό, ανακλήθηκαν οι προαναφερθείσες πράξεις και τέθηκε στο αρχείο η προδικαστική προσφυγή της ... (βλ. το με αριθμό .../2024 πρακτικό της ΕΑΔΗΣΥ), με την πρόσθετη επισήμανση ότι *«το γεγονός ότι η Διοίκηση ... εμπεριέχει πολλές δυσκολίες, κινδύνους και ιδιαιτερότητες, που δεν συναντώνται σε άλλες Υπηρεσίες, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να αξιολογούνται πέραν των άλλων οι "...", οι "...” ή "...”, με απώτερο σκοπό την απρόσκοπτη ... των ... . Για τη διασφάλιση της ..., την προστασία της ... των ..., η οποία προβλέπεται και προστατεύεται ως αγαθό και από το Σύνταγμα, καθώς και την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του ..., λόγω των συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την λήξη της θητείας του ... και το μοναδικό νομίμως συγκροτημένο όργανο κατά το χρόνο αυτό είναι η ... του ...»*. Περαιτέρω, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη, αποφασίστηκε η επαναξιολόγηση των προσφορών μετά τη συγκέντρωση των στοιχείων που ζητήθηκαν από την ... με τα προαναφερθέντα μηνύματα της αναθέτουσας αρχής.

11. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της επισημαίνει ότι εκ παραδρομής δεν προχώρησε στις απαιτούμενες κατ’ άρθρο 2.2.3.7 της διακήρυξης ενέργειες, ήτοι στην εξέταση των μέτρων αυτοκάθαρσης που αναφέρει η ... στο ΕΕΕΣ της, αλλά προέβη αντιθέτως στην απόρριψη της

προσφοράς της. Ειδικότερα, συμπληρώνοντας την αιτιολογία της προσβαλλόμενης και αφού αναγνωρίζει την εν λόγω παρανομία της, αναφέρει ότι θα προβεί, βάσει των στοιχείων που θα της αποστείλει η ... (και τα οποία εντωμεταξύ έχει ήδη αποστείλει, σκ. 9), στη σύνταξη του σχεδίου απόφασης περί της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που θα προωθηθεί στην Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

12. Επειδή, οι μομφές του προσφεύγοντος περί έλλειψης νόμιμης, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας της προσβαλλόμενης τυγχάνουν προεχόντως απορριπτέες ως αόριστες, διότι δεν εξειδικεύει ποια ακριβώς επιμέρους στοιχεία θα έπρεπε να περιλαμβάνονται στην προσβαλλόμενη, πλέον των ήδη περιλαμβανομένων σε αυτήν, ώστε να θεωρηθεί νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη. Σε κάθε περίπτωση, όμως, οι εν λόγω μομφές τυγχάνουν απορριπτέες και ως αβάσιμες, διότι τόσο η επιτροπή διαγωνισμού με το πρακτικό Νο 4 όσο και η αναθέτουσα αρχή με την προσβαλλόμενη και τις απόψεις της ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ παρέθεσαν την απαιτούμενη εκ του νόμου αιτιολογία για την ανάκληση των προγενέστερων με αριθμούς .../... ... .2024 και .../... ... .2024 αποφάσεων του διοικητή της αναθέτουσας αρχής. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το συνολικό περιεχόμενο των στοιχείων του φακέλου, η αναθέτουσα αρχή αναφέρεται σε συγκεκριμένα περιστατικά, ιδίως τη μη εξέταση των επανορθωτικών μέτρων που περιέχονται στο ΕΕΕΣ της ..., η ύπαρξη των οποίων στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε συνάρτηση με το ισχύον κατά την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης νομικό καθεστώς (της διακήρυξης και του ν. 4412/2016), θεμελιώνει τη διαπιστούμενη παρανομία και κατ' επέκταση τη συνδρομή νόμιμου λόγου ανάκλησης (ΣΤΕ Ολ. 706/2020, ό.π.). Το αν η αναθέτουσα αρχή αντιλήφθηκε το γεγονός αυτό κατόπιν της άσκησης της με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ .../04.11.2024 προδικαστικής προσφυγής της ..., όπως διατείνεται ο προσφεύγων, ουδεμία επίδραση ασκεί στη νομιμότητα της ανάκλησης των προαναφερθεισών πράξεων της, ενόψει της υποχρέωσης της διοίκησης να ανακαλεί τις παράνομες διοικητικές πράξεις (ΣΤΕ Ολ. 2403/1997, ΣΤΕ 3979/2015). Επιπρόσθετα, η αναθέτουσα αρχή για να αιτιολογήσει την επίμαχη ανάκληση επικαλείται και την ύπαρξη λόγων δημοσίου συμφέροντος, που συνοψίζονται αφενός στην απρόσκοπτη λειτουργία του ... προς όφελος των ... και της ..., αφετέρου στις διοικητικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει

εξαιτίας της απουσίας Διοικητικού Συμβουλίου και της σώρευσης του συνόλου των υποθέσεων στα χέρια του Διοικητή ως του μοναδικού αποφασιστικού οργάνου. Με άλλα λόγια, η αναθέτουσα αρχή συνεκτίμησε και μνημόνευσε όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία και δη την υποχρέωση πιστής τήρησης του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού, καθώς και τους υπαρκτούς λόγους ... που δικαιολογούν την ανάκληση, υπολαμβάνοντας δε και την καθυστέρηση στην εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 455/2009, ΔιοικΕφΑθηνών 3329/2015 ακυρ.), που μετά βεβαιότητας θα προκαλούνταν από την ενδεχόμενη ακύρωση των ήδη ανακαλούμενων πράξεων είτε γενομένης δεκτής της προδικαστικής προσφυγής της ... είτε κατόπιν της δικαστικής προσβολής τους, περιβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν την προσβαλλόμενη με νόμιμη, ειδική και επαρκή αιτιολογία. Εξάλλου, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος σχετικά με την πρόσκληση που απηύθυνε η αναθέτουσα αρχή στην ... να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τα δηλωθέντα στο ΕΕΕΣ της μέτρα αυτοκάθαρσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθώς δεν βρίσκει έρεισμα στο άρθρο 102 του ν. 4412/2016, εφόσον δεν αφορά μη υποβληθέντα στοιχεία, αλλά τεκμηρίωση των ήδη περιλαμβανόμενων στο ΕΕΕΣ, τα οποία σημειωτέον πρέπει να υποβληθούν στο στάδιο υποβολής των αποδεικτικών μέσων κατ' άρθρο 2.2.9.2 της διακήρυξης και όχι στο στάδιο υποβολής της προσφοράς, όπου αρκεί ως προαπόδειξη το ΕΕΕΣ κατ' άρθρο 2.2.9.1 της διακήρυξης. Ομοίως, ο εν λόγω ισχυρισμός δεν βρίσκει έρεισμα ούτε στη διακήρυξη, η οποία ρητά προβλέπει ότι για τη διάγνωση του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.4 απαιτείται η διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, κατόπιν ενεργοποίησης της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 2.2.3.7-2.2.3.8 της διακήρυξης (πρβλ. ΕΑΔΗΣΥ 1905-1906/2023 που επικυρώθηκε από τη ΔιοικΕφΑθηνών 1968/2024 ακυρ.). Ενόψει αυτών, ο 1^{ος} λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί, γενομένων δεκτών των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

13. Επειδή, ο προσφεύγων με τους λοιπούς λόγους της προσφυγής του υποστηρίζει ότι η προσφορά της ... τυγχάνει απαράδεκτη, αφενός διότι συντρέχει λόγος αποκλεισμού αυτής κατ' άρθρο 73 παρ. 4 περ. στ' και θ' του ν. 4412/2016 και κατ' άρθρο 2.2.3.4 περ. στ' και θ' της διακήρυξης, αντίστοιχα

(2^{ος} λόγος) και αφετέρου διότι παρέλειψε να δηλώσει εάν τα μέτρα αυτοκάθαρσης που έλαβε κρίθηκαν στο πλαίσιο άλλης διαγωνιστικής διαδικασίας (3^{ος} λόγος), ενώ ισχυρίζεται επίσης ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να απορρίψει την προσφορά της ... χωρίς να εξετάσει τα μέτρα αυτοκάθαρσης (4^{ος} λόγος). Η αναθέτουσα αρχή αρνείται τους εν λόγω ισχυρισμούς με τις απόψεις της.

14. Επειδή, δυνάμει της προσβαλλόμενης ανακλήθηκε αφενός η με αριθμό .../... ... .2024 απόφαση του διοικητή της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Έγκριση του πρακτικού Νο 3 της επιτροπής αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης του Ηλεκτρονικού Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού (άνω των ορίων) ανάδειξης αναδόχου ... CPV: ... για τις ανάγκες του ...», με την οποία είχε εγκριθεί το ως άνω πρακτικό Νο 3, αφετέρου η με αριθμό .../... ... .2024 απόφαση του διοικητή της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Έγκριση του πρακτικού Νο 1 (δικαιολογητικά-τεχνική αξιολόγηση) και του πρακτικού Νο 2 (οικονομική αξιολόγηση), της Επιτροπής Διενέργειας του Ανοικτού Διαγωνισμού άνω των ορίων για "... CPV: ...»», με την οποία είχε εγκριθεί το ως άνω πρακτικό Νο 1, δυνάμει του οποίου απορρίφθηκε, μεταξύ άλλων, η τεχνική προσφορά της ... . Με την εν λόγω ενέργειά της η αναθέτουσα αρχή εξαφάνισε εξ υπαρχής τις προαναφερθείσες πράξεις ανατρέχοντας στον χρόνο έκδοσής τους και αποκαθιστώντας τη νομική κατάσταση που ίσχυε πριν την έκδοσή τους (βλ. *Σπηλιωτόπουλο*, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, τόμ. Ι, 2007, σελ. 198). Με άλλα λόγια, ο επίμαχος διαγωνισμός επιστρέφει στο στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών και οικονομικών προσφορών, ήτοι αναμένεται η σύνταξη νέου πρακτικού από την επιτροπή διαγωνισμού, καθώς και νέα (εκτελεστή) απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Τούτο δε επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι, όπως ρητά αναφέρεται στο σώμα της προσβαλλόμενης, η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε την επαναξιολόγηση των προσφορών μετά τη συγκέντρωση των στοιχείων που ζητήθηκαν από την ... σχετικά με τα επανορθωτικά μέτρα, τα οποία επικαλείται στο ΕΕΕΣ της, χωρίς συγχρόνως να αποφανθεί οριστικά για τη νομιμότητα της προσφοράς της. Ενόψει αυτών, οι προεκτεθέντες λόγοι προσφυγής που βάλλουν κατά της προσφοράς της ... πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτοι, διότι προβάλλονται ανεπίκαιρα και δη πρόωρα, καθώς με αυτούς ο προσφεύγων δεν στρέφεται εναντίον κάποιου συγκεκριμένου

κεφαλαίου της προσβαλλόμενης, αλλά εναντίον της προσφοράς της ... που όμως –όπως προεκτέθηκε– δεν αποτέλεσε αντικείμενο εξέτασης της προσβαλλόμενης, η οποία συνεπώς δεν επάγεται για τον προσφεύγοντα αυτοτελείς βλαπτικές έννομες συνέπειες και δεν παράγει σε βάρος του άμεσα έννομα αποτελέσματα (πρβλ. ΔιοικΕφΑθηνών 1537/2023 ακυρ., ΔιοικΠρωτΘεσσαλονίκης 1783/2021), αναμένεται δε να ακολουθήσει νέα απόφαση της αναθέτουσας αρχής, με την οποία θα προβεί στην (επαν)εξέταση της νομιμότητας των προσφορών και δη εκείνης της ... . Τέλος, επισημαίνεται ότι οι επικαλούμενες από τον προσφεύγοντα δικαστικές αποφάσεις για την επίκαιρη προβολή των συγκεκριμένων λόγων αφενός εντάσσονται σε διαφορετικό πλαίσιο διαγωνιστικών διαδικασιών και διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, αφετέρου αφορούν περιπτώσεις ανάκλησης μόνο της κατακυρωτικής απόφασης, όχι δε και της απόφασης αξιολόγησης των τεχνικών και οικονομικών προσφορών, όπως συμβαίνει εν προκειμένω.

15. Επειδή, βάσει των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η προδικαστική προσφυγή, καθώς και να καταπέσει το κατατεθέν από τον προσφεύγοντα παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος από τον προσφεύγοντα παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2024 και εκδόθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2025 στην Αθήνα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΛΙΚΗ ΜΑΡΚΑΚΗ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΙΑΝΟΣ